

10. ŠPERKY, BIBLIA A KREŠŤANIA

Nie je všetko zlato...

1. PRÍPRAVA

A. VÝCHODZIE TEXTY

1. list Petrov 3,3.4:

SEP „Vaša ozdoba nech sa nezakladá na vonkajšku: na nápadne zapletaných vlasoch, v navešanom zlate a na honosných šatách, 4. ale ozdobou nech je to, čo je skryté v srdci a je neporušiteľné, totiž tichý a pokojný duch, ktorý má veľkú cenu pred Bohom.“

NPK „Nenakloníte si ich vonkajšími ozdobami – šperkmi, honosnými účesmi a nákladnými odevmi, ktoré pre vás nie sú vhodné, ale nepominuteľnou krásou kresťanskej osobnosti. 4. Vašou ozdobou nech je jemnosť a miernosť, ktoré sa páčia Bohu.“

• Izaiáš 3,15-17:

SEP „Čo s vami? Gniavite môj ľud a drvíte tváre úbožiacov - znie výrok Pána, Boha zástupov. 16. Hospodin hovorí: Pretože sa dcéry Siona vyvyšujú, vykračujú si, naťahujú krk, očami blúdia sem a ta, kráčajú zvodnou chôdzou a cengajú retiazkami na nohách: 17. Pán dá oprašievť temenu dcér Siona, Hospodin obnaží ich čelo.“

(Ďalšie texty vid' materiály pre žiakov.)

- **Manuscript Releases [Vydané rukopisy], zv. 9, s. 117:** „Ti, ktorí majú náramky, nosia zlato a ozdobujú sa, by mali radšej zložiť tieto modly a predať ich, aj keby to malo byť za omnoho menej peňazí, než koľko za ne dali. Budú sa tak cvičiť v sebazapieraní. Je príliš málo času na to, aby sme ozdobovali svoje telo zlatom, striebrom alebo nákladnými odevmi. Viem, že v tomto smere môže byť vykonané dobré dielo. Ježiš, Veliteľ nebeských zástupov, odložil svoju kráľovskú korunu a svoje kráľovské rúcho, zostúpil z kráľovského trónu a svoje božstvo zahalil do ľudského odevu. Kvôli nám sa stal chudobným, aby sme skrze jeho chudobu mohli získať nepominuteľné bohatstvo. A napriek tomu práve tí, pre ktorých Kristus urobil všetko, čo bolo možné, aby zachránil hynúce duše pred večnou skazou, cítia tak malú ochotu odprieť si niečo, na čo majú peniaze.“
- **This Day With God [Dnešok s Bohom], s. 139:** „Ak sme kresťania, mali by sme nasledovať Krista, hoci cesta, ktorou by sme mali ísť, smeruje priamo proti našim prirodzeným sklonom. Je zbytočne hovoriť ti, že nesmieš nosiť to alebo ono, pretože pokiaľ máš v srdci lásku k týmto márnym veciam, odkladanie ozdôb bude len ako otrhávanie listov zo stromu. Sklony tvojej prirodzenosti sa opäť presadia. Musíš mať svoje vlastné svedomie.“

B. DÔLEŽITÉ POZNÁMKY K ÚLOHE „ŠPERKY, BIBLIA A KREŠŤANIA“

Zo všetkých tradičných zásad týkajúcich sa životného štýlu Cirkvi adventistov siedmeho dňa nie je dnes snáď žiadna otvorenejšie spochybňovaná a tak všeobecne zanedbávaná ako zásada neozdobovať sa šperkmi. Ako vysvetlíme mládeži 21. storočia, že biblické pravidlá sú zmysluplné? Povedať jednoducho „Adventisti nenosia šperky!“ už najmenej

jednu generáciu nefunguje. Táto úloha vyzýva ako žiakov, tak učiteľov, aby odhaľovali zásady, ktoré sa skrývajú za pravidlami – a aby sa tieto zásady snažili uplatniť omnoho širšie než len na náušnice a náhrdelníky.

C. CIELE

Chceli by sme, aby žiaci na základe tejto úlohy:

1. Pochopili dôvody pre varovanie Biblie a cirkvi pred nosením šperkov.
2. Dokázali pomenovať hodnoty, o ktoré sa opierajú tieto dôvody.
3. Dokázali aplikovať tieto hodnoty na všetky svoje rozhodnutia týkajúce sa oblečenia, šperkov a ďalších spôsobov ozdobovania.

D. POMÔCKY

Úvod: (Aktivita A) obrázky vystrihnuté z časopisov, papiere a ceruzky; (Aktivita B) papiere, ceruzky, tabuľa alebo flipchart.

Súvislosti: Biblia, žiacke úlohy.

Aplikácia: Pracovné listy, pastelky.

2. PREPOJENIE

A. OPAKOVANIE

Desať minút, kedy žiaci prichádzajú využite nasledovne:

1. Opýtajte sa žiakov, ktorý verš z časti na stredu ich najviac zaujal a oslovil. Povzbudte ich aby sa tento verš pokúsili povedať naspamäť.
2. Dajte im príležitosť podeliť sa o vlastné „výroky“, ktorý si napísali k pondelňajšej lekcii. Hovorte potom zvlášť o tých, ktoré celkom nevystihujú kresťanský pohľad na život. (Takéto výroky sa zrejme neobjavia v každej lekcii.)
3. Pozrite sa spoločne na rôzne odpovede, ktorými reagovali na otázky v časti na nedeľu. Ak je to možné, stiahnite odpovede z fóra na internetovej adrese <http://deti.casd.cz>. Diskusiu o týchto rôznych názoroch zakončíte myšlienkami z časti „Dôležité poznámky k ...“ uvedenými v metodickéj príručke pre učiteľov.

Pokiaľ máte väčší počet študentov, je dobre, aby sa na túto aktivitu rozdelili do menších skupiniek s dospelým vedúcim.

B. DALŠIE SÚČÁSTI SOBOTNEJ ŠKOLY

- Song servis
- Misijná časť
- Oznámenie

3. ÚVOD

POZNÁMKA PRE UČITELOV: Zostav si vlastný program s alternatívami z nižšie uvedených kategórií – Úvod, Súvislosti, Aplikácia a Záver. Maj však na pamäti, že žiaci musia dostať príležitosť k interakcii (k aktívnej účasti a vzájomnej výmene názorov) a k štúdiu Písma. Niekde by si mal odvrátiť ich pozornosť od úlohy na tento týždeň, inde ich na ňu zas upozorniť.

A. ÚVODNÁ AKTIVITA

Pripravte sa – Z časopisov a katalógov vystrihni niekoľko (najmenej 20) obrázkov ľudí. Zameraj sa na rozmanitosť – mladí a starí ľudia, rôzne rasy, a zvlášť rôzne štýly oblečenia, šperkov atd. Ak je to možné, použi skôr obrázky celých postáv než len hlavy.

Pozor – Prilep obrázky na tvrdú podložku alebo ich prišpendli na nástenku v triede. Jednotlivé obrázky očísľuj. Keď žiaci prídu do triedy, rozďaj im papiere a ceruzky a požiadaj ich, aby si na papier napísali čísla 1-20 (alebo toľko čísel, koľko máš obrázkov). Povedz im, aby si prehliadli obrázky a ku každému číslu napísali niekoľko slov, ktorými vystihnú, aký typ človeka je podľa ich názoru na danom obrázku.

Štart – Po uplynutí dostatočnej doby na to, aby všetci vytvorili svoj zoznam, ukazuj na jednotlivé obrázky a požiadaj žiakov v triede, aby čítali, čo si o danej osobe napísali. **Spýtaj sa: Čo ťa viedlo k tomu, že si o tom človeku myslíš toto? Ako k tvojej predstave o tomto človeku prispeli šaty alebo šperky, ktoré má na sebe?**

Odozva: Spýtaj sa: Vytvárajú si ľudia o nás mienku na základe toho, ako vyzeráme? „Hovoríme“ tým niečo, čo si vezmeme na seba, a to ako oblečením, tak doplnkami? Čo chceme povedať? Čo hovorí človek, ktorý nosí šperky? Nech už sú tvoje domnienky o tejto výpovedi akékoľvek, ako táto výpoveď odpovedá tvrdeniu: „Som kresťan a adventista siedmeho dňa“? Sú tieto dve výpovede zlučiteľné? Pokiaľ áno, ako? Pokiaľ nie, aký nesúlad tu asi je?

B. ÚVODNÁ AKTIVITA

Pripravte sa – Rozdeľ triedu do skupín po troch alebo po štyroch.

Pozor – Požiadaj žiakov, aby v skupinách vytvorili zoznam všetkých dôvodov, ktoré ich napadnú a o ktorých kedy počuli, prečo by adventisti siedmeho dňa nemali nosiť šperky. Môžu uviesť aj biblické texty, pokiaľ niektoré poznajú.

Štart – Daj žiakom 5 až 10 minút na spontánnu diskusiu. Keď sa opäť spoja do jednej triedy, požiadaj jednotlivé skupiny, aby prečítali ostatným svoje zoznamy. Odpovede zapíš na tabuľu umiestnenú v prednej časti miestnosti. V priebehu čítania jednotlivých zoznamov doplňuj všetky nové odpovede a odpovede, ktoré sa budú opakovať viac ako jedenkrát, odškrtavaj.

Odozva – **Spýtaj sa:** Ktorý z týchto dôvodov je pre teba ako pre mladého adventistu v roku 2009 presvedčivý? Sú tu dôvody, ktoré by sa týkali nielen šperkov, ale i ďalších vecí v našom živote, keby sme ich brali vážne? Pripadajú vám niektoré z uvedených dôvodov nepresvedčivé? Prečo áno, prečo nie?

C. ÚVODNÁ ILUSTRÁCIA

Svojimi vlastnými slovami porozprávaj nasledujúci príbeh:

Dr. Jariabková je bohatá žena, ktorá je členkou vášho zboru. Každý týždeň, keď príde do zhromaždenia, má na sebe svoje najluxusnejšie oblečenie, včítane drahého kožuchu, ktorý nosí v zime. Jedného dňa započuješ, ako sa vyjadruje o pani Skuhrovej, ktorá učí v detskej sobotnej škôlke a má prepichnuté uši. „Ona nie je dobrým príkladom, keď nosí do zboru náušnice,“ hovorí pani Jariabková. „V Biblii je napísané, že by sme nemali nosiť zlato, drahokamy ani nákladné odevy. Mala by sa tých šperkov zbaviť.“

Odozva – Spýtaj sa: Čo je na jej argumente zlého? Aké princípy vychádzajúce z Božieho Slova uplatňujeme, keď sa rozhodujeme, čo si vezmeme na seba? Čo by mohol niekto namietnuť na adresu dr. Jariabkovej? Všetci sa pravdepodobne zhodneme na tom, že je zlé súdiť druhých, aké pravidlá však používame, keď sa rozhodujeme, čo je vhodné, aby mal kresťan na sebe? Ako táto situácia súvisí s prvou úlohou tohto štvrt'roka o trieske a brvne?

4. SÚVISLOSTI

A. PREPOJENIE S BOŽÍM KRÁĽOVSTVOM

Svojimi vlastnými slovami vyjadri nasledujúce myšlienky:

Ak sme Božími poslami v tomto svete, aká je naša uniforma? Existuje nejaká predstava, ako by mal kresťan vyzerat' alebo ako by sa mal obliekať? Niektorí kresťania by určite povedali, že áno. Mnohí starší, tradičnejší adventisti siedmeho dňa sú šokovaní, keď v zbore vidia mladších adventistov, ktorí sa ozdobujú, líčia alebo nosia šaty, ktoré oni považujú za nevhodné. Existuje určitý „vzhlad“, ktorý by kresťania mali podporovať? Biblické pravidlá nám hovoria, že oblečenie a vzhlad kresťanov by mali byť skromné a jednoduché. Čo však v skutočnosti znamená „skromné“ a „jednoduché“? Sme taktiež varovaní pred nerozumným utrácaním peňazí a vytváraním modiel z čohokoľvek – včítane svojho vlastného vzhladu. Ak budeme mať na pamäti tieto pravidlá, čo môžeme povedať o tom, akí by podľa úsudku tohto sveta mali byť poslovnia Božieho kráľovstva? Ako vypadá oddaný posol Božieho kráľovstva?

B. PREPOJENIE S ILUSTRÁCIOU V LEKCII

Najskôr niekoho požiadaj, aby prečítal alebo prerozprával príbeh z oddielu na sobotu.

Povedz: Tento príbeh je vymyslený, ale obsahuje ponaučenie. Čo sa z neho dozvedáme o tom, akú hodnotu prisudzujeme veciam? Rozpráva o náhrdelníku, ale nemusel to byť práve náhrdelník – pani Loiselová mohla s rovnakými následkami stratiť draho vyzerajúcu kabelku alebo topánky patriace jej priateľke. Mal by potom tento príbeh s ohľadom na úlohu na tento týždeň, ktorý pojednáva o šperkoch, rovnakú pointu? Existujú materiálne veci – šaty, šperky atd. – ktoré sú v skutočnosti celkom „bezcné“, ale ktoré si ceníme natoľko, že sa stávajú najdôležitejšími vecami v našom živote? Vyzvi žiakov, aby sa zamysleli nad tým, ako sa zo šperkov alebo iných súčastí módy a štýlu môžu v našom živote stať modly.

C. PREPOJENIE SO ŽIVOTOM

Prečítajte si spoločne nahlas 1. list Petrov 3,3.4 a 1. Timotejovi 2,9. Predlož k diskusií nasledujúce situácie, pričom ku každej z nich polož túto otázku: **Čo dôležitého obsahujú tieto texty, pokiaľ ide o rozhodnutie, ktoré by si musel v danej situácii urobiť?**

- Tvoja najlepšia priateľka sa chystá nechať si prepichnúť pupok a chce, aby si si ho nechala prepichnúť tiež.
- Človek, s ktorým chodíš, ti venuje zlatú retiazku s prívieskom, „aby ti pripomínal, ako veľmi Ťa miluje“. Budeš ho nosiť?
- Mamina ti na začiatku školského roku dá peniaze, aby si si kúpil/a nejaké oblečenie do školy. Chce, aby si si kúpil/a lacnejšie neznačkové džínsy, aby ti zostalo viac peňazí na nákup ďalších vecí. Ty chceš značkové džínsy, ktoré majú všetci tvoji priatelia, ale utratil/a by si za ne takmer všetky peniaze, ktoré ti mamina dala.
- Domnievaš sa, že malé, vkusné tetovanie na predlaktí by vypadalo naozaj pekne, ale tvoji rodičia sú vyvedení z miery už len pri pomyslení na to.

5. APLIKÁCIE

A. APLIKAČNÁ AKTIVITA

Daj každému žiakovi niekoľko pasteliek a kópiu pracovného listu uvedeného na s. 102, na ktorom je náčrtok ľudského tela. **Povedz: Postava na obrázku pred vami predstavuje „ideálneho kresťana“.** Dokresli do obrázku také šaty, účes, doplnky atd., ktoré sú podľa tvojho názoru v súlade s biblickými textami, ktoré sme čítali a o ktorých sme diskutovali v predchádzajúcej aktivite (1. list Petrov 3,3.4 a 1. Timotejovi 2,9). Nechaj žiakov niekoľko minút pracovať na kresbách a potom požiadaj každého žiaka, aby svoj obrázok ukázal ostatným a vysvetlil, prečo „kresťana“ obliekol tak, ako ho obliekol.

Odozva – Diskutujte o kresbách a o takom spôsobe obliekania a voľbe doplnkov, ktoré je v súlade s týmito biblickými textami. **Spýtaj sa: Aké kladné a záporné stránky so sebou nesie vzhľad „ideálneho kresťana“?**

B. APLIKAČNÉ OTÁZKY

1. Priateľka ti povie: „Čo je na tom zlého, že nosím šperky? Nevezme ma Boh do neba len kvôli tomu, že mám na malíčku prstienok?“ Čo na to odpovieš?
2. Ak sa máš rozhodnúť, či si kúpiš nejaký šperk, súčasť oblečenia alebo inú vec, ktorú nosíš na tele, ktorý faktor bude pri tvojom rozhodovaní najdôležitejší? Ktorý faktor by mal byť najdôležitejší?
3. Ako si môžeme zo šperkov urobiť modly? Ktoré ďalšie veci sa môžu v našom živote stať modlami?
4. Majú ľudia právo hodnotiť Ťa podľa tvojho oblečenia, účesu alebo tvojich šperkov? Prečo áno, prečo nie? Snažíš sa svojim vzhľadom druhým niečo povedať?

6. ZÁVER

ZHRNUTIE

Ukonči nasledujúcimi myšlienkami, ktoré vyjadri svojimi vlastnými slovami:

Nech sa nám to páči, alebo nie, svojím osobným štýlom druhým ľuďom niečo „odovzdávame“. Ak sme kresťania, malo by toto poslanstvo zreteľne poukazovať na Ježiša. Rozhodnúť sa, ako ho vyjadriť svojím oblečením a doplnkami, nebýva vždy jednoduché. Pre niektorých ľudí je to jednoduché: „Nenos šperky a neslušné oblečenie a nemaľuj sa.“ Mali by sme však mať na pamäti, že tento problém má širšie súvislosti. Každé rozhodnutie, ktoré robíme, by malo vychádzať zo skutočnosti, že v našom živote je Boh – bez ohľadu na to, či sa toto rozhodnutie týka náušnic za 50 Sk alebo kožucha za 30.000 Sk. Každý aspekt nášho osobného štýlu by mal odrážať našu úlohu poslov Božieho kráľovstva.

K ÚLOHE Č. 10:

PRACOVNÝ LIST K APLIKAČNEJ AKTIVITE